EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 11.8.2020.
COM(2020) 371 final

2020/0174 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko groza Lēmuma Nr. 940/2014 par ostu nodevu nodokļa režīma Francijas tālākajos reģionos piemērošanas termiņu

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) noteikumus piemēro Savienības tālākajiem reģioniem. Taču uz Francijas tālākajiem reģioniem neattiecas PVN direktīvas un tiesību aktu par akcīzes nodokļiem teritoriālās piemērošanas joma.

LESD noteikumi un jo īpaši tā 110. pants principā neatļauj Francijas tālākajos reģionos piemērot atšķirīgus noteikumus vietējām precēm un tām, kuru izcelsme ir Francijas valsts pamatteritorija, citas dalībvalstis vai trešās valstis. Tomēr LESD 349. pantā ir paredzēta iespēja ieviest īpašus pasākumus par labu šiem reģioniem, ņemot vērā pastāvīgus ierobežojumus, kas ietekmē tālāko reģionu ekonomisko un sociālo situāciju. Minētie pasākumi attiecas uz dažādām politikas jomām, tostarp uz nodokļu politiku.

"Ostu nodevas" nodoklis jeb ostu nodoklis ir netiešs nodoklis, ko piemēro tikai Francijas tālākajos reģionos Martinikā, Gvadelupā, Francijas Gviānā, Reinjonā un Majotā. Šo nodokli piemēro preču importam neatkarīgi no izcelsmes un preču piegādēm, ko par samaksu veic ražošanas darbībās iesaistītas personas. Principā to piemēro tādā pašā veidā gan vietējā ražojuma precēm, gan importētajām precēm.

Tomēr ar Padomes 2014. gada 17. decembra Lēmumu Nr. 940/2014/ES[1] Francijai ir atļauts līdz 2020. gada 31. decembrim piemērot atbrīvojumus no ostu nodokļa vai tā samazinājumus noteiktām vietējā ražojuma precēm. Minētā lēmuma pielikumā ir sniegts to preču saraksts, kurām var piemērot nodokļa atbrīvojumus vai samazinājumus. Vietējā ražojuma un pārējām precēm piemērojamā nodokļa starpība atkarībā no konkrētās preces nedrīkst pārsniegt attiecīgi 10, 20 vai 30 procentpunktus.

Šīs atšķirīgās nodokļa likmes ir paredzētas, lai kompensētu neizdevīgos konkurences apstākļus tālākajos reģionos, kā rezultātā palielinās ražošanas izmaksas un līdz ar to arī vietēji ražotu preču pašizmaksa. Bez īpašiem pasākumiem vietējās preces būtu mazāk konkurētspējīgas nekā citur ražotās preces, pat ņemot vērā šādu preču transportēšanas izmaksas. Tas tātad apgrūtinātu vietējās ražošanas darbības saglabāšanu, kuras ražošanas izmaksas ir augstākas.

Tā kā beidzas Padomes lēmuma darbības termiņš, Komisija ir sākusi ārēju pētījumu, lai novērtētu pašreizējo režīmu un dažādu iespēju iespējamo ietekmi laikposmā pēc 2020. gada. Pamatojoties uz šo pētījumu, Komisija uzskata, ka ir pamatoti piešķirt pieprasīto pagarinājumu ar dažām izmaiņām esošajā režīmā.

Tāpēc Komisija ir veikusi to preču sarakstu pārbaudi, kuriem Francijas iestādes vēlas piemērot diferencētus nodokļus. Šai pārbaudei vajadzīgs ilgstošs darbs gan Francijas iestādēm, gan Komisijai, kura saturs ir pārbaudīt diferencētas nodokļu uzlikšanas pamatojumu un tās proporcionalitāti attiecībā uz katru preci, pārliecinoties, ka minētā diferencētā nodokļu uzlikšana nevar ietekmēt Savienības tiesiskā regulējuma integritāti un saskaņu, tostarp iekšējo tirgu un kopējo politiku.

Ar Covid-19 pandēmiju saistītā krīze būtiski aizkavēja Francijas iestāžu darbu, kura mērķis ir savākt visu nepieciešamo informāciju. Tāpēc līdz šim šo darbu nav bijis iespējams pabeigt.

[1] Lēmums Nr. 940/2014/ES (2014. gada 17. decembris) par ostu nodevu nodokļa režīmu Francijas tālākajos reģionos (OV L 367, 23.12.2014., 1. lpp.).

Tas, ka līdz 2021. gada 1. janvārim netiktu pieņemts nekāds priekšlikums, varētu izraisīt juridisku vakuumu, kas liegtu piemērot jebkādu diferencētu nodokļu uzlikšanu Francijas tālākajos reģionos pēc 2021. gada 1. janvāra, pat attiecībā uz tādām precēm, kurām galu galā diferencētas nodokļu uzlikšanas saglabāšana būtu pamatota.

Lai ļautu pabeigt pašlaik iesākto darbu un dotu Francijas iestādēm iespēju savākt visu nepieciešamo informāciju un Komisijai dotu laiku iesniegt līdzsvarotu priekšlikumu, kurā būtu ņemtas vērā dažādās intereses, kas tiek skartas, ir nepieciešams sešu mēnešu papildu termiņš.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

2017. gada paziņojumā "Stiprāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem"[2] uzsvērts, ka tālākie reģioni joprojām saskaras ar nopietnām grūtībām, no kurām daudzas ir pastāvīgas. Šajā paziņojumā izklāstīta Komisijas jaunā pieeja turpmākajai virzībai, lai veicinātu tālāko reģionu attīstību, maksimāli izmantojot to priekšrocības un iespējas, ko sniedz jaunie izaugsmes un darbvietu radīšanas vektori.

Šajā sakarā šā priekšlikuma mērķis ir veicināt un saglabāt atsevišķas vietējās ražošanas darbības, kas ir īpaši apdraudētas, un tādējādi veicināt nodarbinātību Francijas tālākajos reģionos. Šis priekšlikums padziļina vienoto tirgu un atjauno vietējās ražošanas konkurētspēju, kompensējot nelabvēlīgos faktorus, ko rada reģionu ģeogrāfiskā un ekonomiskā situācija. Tas papildina attālu un salu reģionu īpašo attīstības problēmu pārvarēšanas programmu (*POSEI*)[3], kuras mērķis ir atbalstīt primāro nozari un izejvielu ražošanu, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (EJZF)[4] un Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF)[5], kas ietver papildu īpašu piešķīrumu, lai kompensētu tālāko reģionu papildu izmaksas, kas saistītas ar to ierobežojumiem.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Priekšlikums atbilst 2015. gada vienotā tirgus stratēģijai[6], saskaņā ar kuru Komisija plāno izveidot dziļāku un taisnīgāku vienoto tirgu, kas dos labumu visām ieinteresētajām personām. Viens no ierosinātā pasākuma mērķiem ir mazināt papildu izmaksas, kas rodas tālāko reģionu uzņēmumiem un kavē to pilnīgu dalību vienotajā tirgū. Ņemot vērā ierobežoto ražošanas apjomu Francijas tālākajos reģionos, nav paredzēta negatīva ietekme uz vienotā tirgus pareizu darbību.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 349. pants. Šis noteikums ļauj Padomei pieņemt īpašus noteikumus, kuru mērķis ir paredzēt nosacījumus līgumu piemērošanai ES tālākajiem reģioniem.

---

2 COM(2017)623 final.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 228/2013 (2013. gada 13. marts).

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu.

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu.

6 Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai "Vienotā tirgus pilnīgošana — plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai" [COM(2015) 550 final], 4. lpp.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Vienīgi Padomei ir pilnvaras, pamatojoties uz LESD 349. pantu, pieņemt īpašus pasākumus par labu tālākajiem reģioniem, pielāgojot līgumu, tostarp kopējo politikas virzienu, piemērošanu šiem reģioniem, ņemot vērā pastāvīgus ierobežojumus, kas ietekmē tālāko reģionu ekonomikas un sociālo situāciju. Tas attiecas arī uz atļaujām atkāpties no LESD 110. panta. Tādējādi šajā priekšlikumā ir ievērots subsidiaritātes princips.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums atbilst Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktā noteiktajam proporcionalitātes principam. Šis priekšlikums paredz par sešiem mēnešiem pagarināt pašreiz piemērojamo režīmu, lai ļautu pabeigt pilnīgu analīzi par katru preci saistībā ar pieprasījumu, kura mērķis ir atļaut piemērot diferencētu nodokļu uzlikšanu nolūkā kompensēt neizdevīgos konkurences apstākļus, kas ietekmē vietējā ražojuma preces. Cita pagarināšana netiks atļauta, iekams tiks pabeigta minētā analīze par katru preci pēc Francijas iestāžu pieprasījuma.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Tiek ierosināts Padomes lēmums, ar ko groza Padomes Lēmumu Nr. 940/2014/ES.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Par minētā priekšlikuma tekstu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Komisijas kompetentajiem ģenerāldirektorātiem.

Atkāpe no labāka regulējuma pamatnostādnēm tika piešķirta, ņemot vērā "ostu nodevas" režīma ierobežoto vispārējo ietekmi uz ES kopumā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē ES budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Pašlaik notiek Lēmuma Nr. 940/2014/ES pilnīga pārskatīšana, lai veiktu noteikumu atjaunošanu. Pamatojoties uz ārējo pētījumu un Francijas sniegto informāciju, tiks sagatavots analītisks dokuments, kurā būs izklāstīts režīma novērtējums.

- **Konkrēto priekšlikuma noteikumu sīks skaidrojums**

Šī daļa nav piemērojama, ciktāl priekšlikuma noteikumi paši par sevi ir formulēti.

2020/0174 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar ko groza Lēmuma Nr. 940/2014 par ostu nodevu nodokļa režīma Francijas tālākajos reģionos piemērošanas termiņu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 349. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu[7],

saskaņā ar īpašo likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Ar Padomes 2014. gada 17. decembra Lēmumu Nr. 940/2014/ES[8] par ostu nodevu nodokļa režīmu Francijas tālākajos reģionos Francijas iestādēm ir atļauts paredzēt atbrīvojumus no ostu nodokļa vai tā samazinājumus attiecībā uz minētā lēmuma pielikumā norādītajām precēm, kuras ražo Francijas tālākajos reģionos. Maksimālā atļautā nodokļa starpība atkarībā no konkrētās preces un aizjūras departamenta ir 10, 20 vai 30 procentpunkti. Lēmums Nr. 940/2014/EK ir piemērojams līdz 2020. gada 31. decembrim.

(2) Francijas iestādes uzskata, ka neizdevīgie konkurences apstākļi, kas ietekmē Francijas tālākos reģionus, joprojām pastāv, un tās tika lūgušas Eiropas Komisiju saglabāt diferencētu nodokļu uzlikšanas sistēmu, kas ir līdzīga pašreiz spēkā esošajai, pēc 2021. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim.

(3) Tomēr to preču saraksta pārbaudei, kurām Francijas iestādes vēlas piemērot diferencētu nodokļu uzlikšanu, vajadzīgs ilgstošs darbs, kura saturs ir pārbaudīt diferencētas nodokļu uzlikšanas pamatojumu un tās proporcionalitāti attiecībā uz katru preci, pārliecinoties, ka minētā diferencētā nodokļu uzlikšana nevar ietekmēt Savienības tiesiskā regulējuma integritāti un saskaņu, tostarp iekšējo tirgu un kopējo politiku.

(4) Ar Covid-19 pandēmiju saistītā krīze būtiski aizkavēja Francijas iestāžu darbu, kura mērķis ir savākt visu nepieciešamo informāciju. Tāpēc līdz šim šo darbu nav bijis iespējams pabeigt.

(5) Tas, ka līdz 2021. gada 1. janvārim netiktu pieņemts nekāds priekšlikums, varētu izraisīt juridisku vakuumu, kas liegtu piemērot diferencētu nodokļu uzlikšanu Francijas tālākajos reģionos pēc 2021. gada 1. janvāra.

---

7 OV C , , . lpp.

8 Lēmums Nr. 940/2014/ES (2014. gada 17. decembris) par ostu nodevu nodokļa režīmu Francijas tālākajos reģionos (OV L 367, 23.12.2014., 1. lpp.).

(6) Lai ļautu pabeigt pašlaik iesākto darbu un dotu Komisijai laiku iesniegt līdzsvarotu priekšlikumu, kurā būtu ņemtas vērā dažādās intereses, kas tiek skartas, ir nepieciešams sešu mēnešu papildu termiņš.

(7) Tāpēc Lēmums Nr. 940/2014/ES būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Lēmuma Nr. 940/2014/ES 1. panta 1. punktā datumu "līdz 2020. gada 31. decembrim" aizstāj ar datumu "līdz 2021. gada 30. jūnijam".

2. pants

Šo lēmumu piemēro no 2021. gada 1. janvāra.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts Francijas Republikai.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs